

STICHTING RADIOGEMEENTE
PREEK UIT HET CONTACTBLAD JAARGANG 43 NR 1

Schriftlezing:

PSALM 130 : 5 – 8

LUCAS 12 : 25 – 40

MATTHÉUS 14 : 22 - 25

“WAKEND OF WACHTEND NAAR HET FEEST”

DOOR KLAAS DE BOER

Nu, lieve mensen, wakend of wachtend naar het feest. Daar zit nogal een verschil tussen. Wachten kan heel lang duren. Wachten doe je in de wachtkamer in het ziekenhuis of bij de dokter of de tandarts. Wachten doe je als de trein moet komen en het duurt zo lang, want hij heeft vertraging. Ja, waken is wat anders. Waken doe je bij iemand die op zijn sterfbed ligt om hem een klein beetje hulp te geven. En als je de hele nacht hebt gewaakt, ben je 's morgens moe. Maar het geeft zoveel voldoening bij mensen kunnen waken.

Het zijn ook Bijbelse woorden die twee: waken en wachten. Gewaakt werd er bijvoorbeeld in het Oude Testament toen het volk Israël vanuit Egypte op weg zou gaan en die laatste nacht aanbrak. Toen stonden ze klaar. Er staat bij in de Bijbel: “Het was een nacht van waken voor de Here.” En als je de Psalmen leest, bijvoorbeeld Psalm 130 en Psalm 27, wordt daar ook over wachten en waken gesproken. Je ziet de wachters gaan, wakend over de stad.

Maar ook in het Nieuwe Testament kom je die woorden tegen. Ik denk aan de discipelen als de Here Jezus naar Gethsémané gaat om daar te bidden. Dan vraagt Hij om één uur te waken. Maar ze vallen in slaap. En Jezus Zelf geeft ons de opdracht: “Waakt te allen tijde, wacht op de Heer.”

“Ik verwacht de Here; mijn ziel verwacht en ik hoop op Zijn woord.”

Psalm 130 : 5

Wachten deden ze in de Bijbel ook. U kent vast het verhaal wel van Zacharias die de engel ontmoette. Toen werd er tegen hem gezegd: “Je vrouw zal nog een zoon baren.” Dat was een wonder. En in de voorhof stond het volk te wachten op de zegen van God, maar die kwam maar niet. En toen die zegen kwam, werd hij uitgesproken met alleen maar bewegende lippen, want Zacharias was stom geworden. En dat woordje wachten staat ook nog in de Bijbel bij die tien meisjes die op weg gingen naar de bruiloft. Toen vielen ze alle tien in slaap, want ze moesten maar wachten en wachten. Nu gaat het erom als je over waken en wachten praat, dat je bekijkt op wat voor manier je die tijd doorbrengt. Dat kun je heel passief, maar ook heel actief doen. En nu wil ik u vandaag daarbij bepalen. Wat is nu uw houding? Wakend of wachtend naar het feest, doe je dat actief of passief? Op school moet ik altijd uitleggen: wat nu actief wachten en wat nu passief wachten is. Nu passief wachten doe je bijvoorbeeld als je in de gevangenis zit. Ik ben een paar keer in een gevangenis geweest omdat ik met een gedetineerde mocht praten over de tijd die ze in de gevangenis doorbrachten. De vraag die ik dan vaak stelde was: “Wat vind je nu het ergste?” Weet u wat er dan gezegd werd? “Als ik in mijn cel zit en die deur gaat dicht en dat kleine deurtje gaat dicht en ik moet afwachten. Dat duurt soms zo lang en dan verveel je je zo.” Dan wordt er over je gewaakt en jij moet afwachten. En dat duurt zo

lang. Dat is heel passief. Daar kun je niets aan veranderen. Het enige wat je doen kunt, is je tijd uitzitten en dan begint een nieuwe episode in je leven.

Passief wachten, dat deed die man ook daar in Bethèsda, – dat verhaal kent u ook – die al achtendertig jaar ziek was. En in die achtendertig jaar had hij steeds de handicaprace naar het water verloren. Daar was hij aan gewend geraakt en daarom wachtte hij maar. En als het water in beweging kwam, deed hij niets meer. Maar dan komt Jezus. En Jezus ziet die mens liggen. Jezus ziet u ook vandaag hier in de Regenboogkerk. Wachten... Afwachten...

Maar waken is meestal heel actief. Dan wacht je ook wel af, maar dan ben je er echt bij betrokken. Ik moet denken aan een voorbeeld: een bruid die haar bruidegom verwacht en echt heel actief bezig is. Dan zit je na te denken: waar bestaan die activiteiten dan uit? Nu, je hebt een datum vastgesteld, het huis moet klaar gemaakt, het feest moet geregeld, want iedere keer komt die dag nader. En je kijkt met reikhalzend verlangen uit naar die grote dag, de trouwdag, en dan ben je blij en dankbaar.

Nu, dat gevoel heb je ook met Advent. Vol verwachting moeten wij uitkijken naar de Heer die komt. Wij: de kerk, die van Hem gehoord heeft, en de kerk, die weet dat Hij terug zal komen. Net zoals een vrouw die in blijde verwachting is en een kind verwacht.

Mijn schoondochter Jannie verwacht een baby. Ze rekent erop dat het misschien wel een kerstkindje kan worden. Dat zou natuurlijk geweldig zijn. Maar deze week was ik even bij haar en toen zei ze: "Ik heb het wiegje klaar, ik heb de kamer klaar, alles is gereed. Die laatste paar weken kom ik ook wel door in blijde verwachting.." Zo mogen wij ook reikhalzend uitzien naar de komst van Jezus, want Hij komt. En nu de vraag aan u: hoe doe je dat, verwachtend uitzien naar dat feest? Want zalig de dienstknecht, die de Heer zo zal aantreffen.

De Bijbel zegt ook dat Hij in de nacht komt. En in de nacht wordt het moeilijk. Als je denkt aan de Bijbelse nacht is dat "de Romeinse nacht" en die was verdeeld in vier delen. Die vier delen waren vier verschillende wakes: eerste, tweede, derde en vierde wake en die wisselden om de drie uur. Het begon 's avonds om zes uur en het duurde tot de volgende morgen zes uur. De eerste wacht was van zes tot negen; dan van negen tot twaalf, van twaalf tot drie en tenslotte van drie tot zes.

Als je dat een klein beetje door hebt, dan begrijp je ook dat die eerste wacht, een mooie wacht was. Dan kon je nog nagenieten van de dag die voorbij was. Je had je herinneringen en je keek reikhalzend uit naar het ogenblik dat je slapen kon. Maar die nachtwaken middenin de nacht, die waren moeilijk. Dat gaf heel veel problemen. Vooral die laatste wake was een verschrikkelijke wacht. Dan werd je wakker gemaakt en moest je daar staan en op die stad letten. Dan had je geen herinneringen meer aan de dag. Je wist alleen nog: de nieuwe dag komt. Ja, die eerste wake ging nog wel, maar twee, drie en vier...? Die waren moeilijk. Dan kon je haast niet wakker blijven. En de toekomst was er nog niet.

**"En gij, weest gelijk aan mensen, die op hun heer wachten,
wanneer hij van de bruiloft wederkeert..."**

Lucas 12 : 36^a

U zult zeggen: waarom vertel je dat nu? Misschien dat je je eigen leven ook kunt verdelen in vier waken: kinderjaren, puberteit, volwassen worden en volwassen zijn, en de ouderdom. Die eerste wacht is mooi, hè, de kinderjaren. Wat zijn kinderen speels, wat zijn ze intens gelovig en wat kun je met ze praten. Dan vraag je aan je kleinkinderen van een jaar of vier, vijf: "Hou je van de Here Jezus?" Dan knikken ze en zijn ze blij. Later ga je naar de lagere school, de basisschool en je weet dat de Here Jezus van je houdt en dat jij van de Here Jezus mag houden en je zingt je versjes... Ik kan soms wel jaloers worden op die kinderen. Zeker weten dat God van je houdt. Zeker weten dat Hij leeft.

Ik maak dat dagelijks mee. Want na de maaltijd moet er uit de Bijbel gelezen worden. De kleinkinderen van mij komen en dan pakken ze hun eigen Bijbeltje met grote verhalen erin en moet ik ze voorlezen. Verhalen van Jona en Simson. Als je vraagt: "Vind je het mooi?" Ja, dat vinden ze mooi. En dan moet je een versje zingen: "Blij, blij, mijn hartje is zo blij, want Jezus is een vriend van mij." Dan zitten ze bij me op schoot en die ondeugende Alicia van vier jaar kijkt me aan – ik geef natuurlijk een hard geluid – en zegt dan: "Opa, zingen! Niet schreeuwen!" Dat is zo mooi, want dat is het nu. En ik denk: wat ben je in die eerste wake gelukkig, hè?

Dagelijks ga ik met ze om, met die tieners. En dan komen de vragen... "Meneer, zou het wel waar zijn?" En ze vragen aan me: "Is het echt zo?" En ze vragen aan je: "Hé, hoe gaat dat nu? Heb je God wel eens gezien? Zou God bestaan? Is het christelijk geloof het enige? Zou alles wat in de Bijbel staat waar zijn?" Dan krijg je die gesprekken en dan ontdek je dat je ze tot steun kunt zijn. En ik zeg tegen ze: "Blijf nu getrouw, want de Here God houdt van je."

"Weest ook gij bereid, want op een uur, dat gij het niet verwacht, komt de Zoon des mensen."

Lucas 12 : 40

Ja, dan komt die derde wake... Dan trouw je zelf. Och, u hebt dat allemaal zelf meegemaakt. Je krijgt kinderen en het wordt druk. Je hebt je werk, je carrière, je bent bezig en je ontdekt dat het allemaal soms zo moeilijk wordt. En langzaam maar zeker zie je dat het een klein beetje wegebt. Je inspiratie is er niet meer. Je idealisme is weg. Je bidt niet meer. Je bent niet meer bezig met God. Je staat op wacht en... je valt in slaap.

Ja, zondagsmorgens... Wat is Van der Veer altijd nog mooi, hè? Dan kijk je nog... Maar de trouw is langzaam maar zeker weg. En daarom maak ik me soms zo'n zorgen om die middengroep. Er zitten hier velen van vandaag in de kerk. Er is een onderzoek geweest: "God in Nederland." En dan zijn er meer uitvallers in de leeftijd van dertig tot vijf en veertig dan van tien tot twintig. En je ziet daar die jonge mensen altijd bezig zijn met geloven en met hun vragen. Maar de ouders? Ouders, hou vol!

Nu weet ik wel dat ik generaliseer, maar ik geef het u door om over na te denken en om echt bij jezelf na te gaan: hoe ga ik nu op weg naar het Kerstfeest? Ben ik wakende of ben ik misschien wel in slaap gevallen?

Maar dan zie je Jezus die tegen je zegt: "Ik neem je wacht over." Want Jezus kijkt met een blik vol liefde naar jou en Hij houdt van je.

Kinderjaren, jeugdijaren, middelbare leeftijd en dan de vierde wake. Je wordt ouder. Je raakt heel veel mensen kwijt en langzaam maar zeker kom je alleen te staan. En dat is soms zo moeilijk! Je ziet dat mensen wegvallen.

Bij één van de mensen die ik erg goed ken, viel zo in één keer zijn vrouw weg. Ik ging naar hem toe om hem te troosten, maar ik kwam er zelf getroost vandaan. Ja, het was een klap, maar hij zei tegen me:

*"Zo ik niet had geloofd,
dat in dit moeilijke leven
de Heer mij weg en woning had bereid...
Haar naam stond in Zijn Boek geschreven
voor hoger heerlijkheid."*

En je weet: met Jezus kom je ook die vierde waak door. Met Jezus kom je de nacht door. Met Jezus ga je opnieuw beginnen.

Wat ik altijd heel erg interessant vind is om te onderzoeken hoe liederen zijn ontstaan. Daarom heb ik dat lied ook op de liturgie laten zetten, al zei Eta: "Dat is helemaal geen Adventslied: neem, Heer, mijn beide handen en leid Uw kind." Het is geschreven door Julie von Hausmann. En Julie von Hausmann ging

naar Indië om te trouwen met een man die haar zijn jawoord had gegeven. Alles werd in een boot geladen en het duurde zes weken eer dat zij daar was. Ze zou daar ontvangen worden door haar man die daar op de kade stond te wuiven, misschien wel met het trouwboeket in zijn handen.

Toen ze aankwam, was er geen man, maar wel iemand van de maatschappij, die vertelde dat haar man plotseling was overleden. Dan sta je daar op de kade, alleen... Misschien wel wég je geloof. Misschien wel wég zekerheid. Maar dan is er één ding wat nog troost geeft: dat is Jezus. En toen heeft zij dat lied gedicht en we gaan het zingen: "Neem, Heer, mijn beide handen...." Dan blijf je waken. Dan blijf je trouw. Dan heb je houvast.

Nu weet ik wel, u zult zeggen: wat moet je nu in zo'n land helemaal moederziel alleen? Het is misschien een stukje troost, dat je dan niet alleen bent, maar dat God er is, dat Hij erbij is.

Daarom heb ik ook die storm op zee gelezen. Het is ook zo'n mooi verhaal. Het was me nooit opgevallen, maar toen die discipelen midden op de zee waren en ze zagen die golven, dan lijkt het wel of Jezus er niet is. Misschien dat je dan in je eigen leven het ook wel eens uitschreeuwt: "Jezus, God, waar ben Je? Waar ben Je nu? Ik zie Je niet!"

Nu, middenin die storm, als ze hozen moeten, als het schip misschien wel kapot gaat, wie komt middenin de nacht op hen toelopen? De Here Jezus. De Here Jezus komt als Hij niet meer verwacht wordt, als de nood het hoogst is, als de nacht het donkerste is. En je weet: dat is nu Advent.

"In de vierde nachtwake kwam Hij tot hen..."

Matthéüs 14 : 25^a

En nu wij, op weg naar het feest. Jezus komt, zelfs in het donkerst van de nacht. En hoe gaan wij daar naartoe? Biddend om kracht, biddend om Zijn zegen. Gods kracht wordt in onze zwakheid volbracht.

Daarom wakende zijn. Middengroep, de Bijbel lezen! Blijven bidden! Blijven komen!

De vierde nachtwake, mensen, denk eraan: Jezus komt. Hoe vaak heeft Jezus al niet geroepen in je leven? Toen je geboren werd, gedoopt werd, belijdenis deed, trouwde... Elke zondag hoorde je die roep. Ook vandaag. En dan? Jezus heeft gezegd: hoe is jouw gesteldheid: wakend of wachtend naar het feest? Dan hoop ik dat je niet, zoals de discipelen, in slaap bent gevallen en dat Jezus moet zeggen: "Slaap nu maar voort." Want we zijn mensen met perspectief: het grote feest van Jezus' wederkomst komt eraan.

En weer die vraag: hoe ervaar je dat en hoe ga je daar naartoe? Wakend of wachtend.

Ik hoop en bid dat Jezus u niet slapende vindt, maar wakend wachtend en dat Hij tegen je zegt:

"Getrouwe dienstknecht, je bent wakker gebleven. Je hebt uitgekeken naar Mijn komst. En je hebt Mij gezien. Dan mag je één ding weten: ga in tot het feest van je Heer."

En nu de oproep als je aan het sluimeren bent, als je misschien in slaap bent gevallen. Want dat merk ik in de kerk ook nog wel eens een keer: mensen, die het erg met de preek eens zijn. Vandaag zeg ik tegen u: "Ontwaak! Sta op uit de doden en Christus zal over je lichten!" Amen.